

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
1. Uzasadnienie wyboru tematu pracy	11
2. Cel badawczy pracy	13
3. Hipotezy badawcze	13
4. Układ pracy	15
5. Metody badawcze	17
ROZDZIAŁ I	
Podstawowe pojęcia i terminologia	19
1. Zasoby naturalne	19
1.1. Przyrodnicza klasyfikacja zasobów naturalnych	21
1.2. Prawne ujęcie zasobów naturalnych	23
2. Rolny zasób naturalny	25
2.1. Rolny zasób naturalny jako zasób strategiczny	25
2.2. Komponenty rolnego zasobu naturalnego	28
3. Usługi ekosystemowe	29
3.1. Pojęcie i klasyfikacja usług ekosystemowych	30
3.2. Ekonomiczna wycena usług ekosystemowych	34
4. Różnorodność biologiczna	36
4.1. Biologiczna klasyfikacja różnorodności	36
4.2. Agrobioróżnorodność	38
5. Ekosystem	39
5.1. Różnorodność ekosystemowa	40

5.2. Agroekosystemy	41
6. Inwazje biologiczne	42
6.1. Gatunki inwazyjne	42
6.2. Introdukcja biologiczna	43
6.3. Inwazja biologiczna	44
6.4. Gatunek obcy i inwazyjny w ujęciu normatywnym	46
 ROZDZIAŁ II	
Ochrona bioróżnorodności jako paradygmat ochrony zasobów naturalnych	49
1. W prawie międzynarodowym	49
2. W prawie europejskim	53
3. W prawie polskim	57
 ROZDZIAŁ III	
Inwazyjne gatunki obce wobec zasobów naturalnych	61
1. Historia inwazji biologicznych	61
2. Skutki introdukcji biologicznych	66
2.1. Skutki środowiskowe	66
2.2. Społeczno-gospodarcze skutki inwazji biologicznych	68
3. Metody eliminacji gatunków obcych inwazyjnych	70
3.1. Metoda mechaniczna	71
3.2. Metoda chemiczna	72
3.3. Metoda biologiczna	74
4. Zasady postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi	76
4.1. Pojęcie zasad prawa	76
4.2. Zasada prewencji	77
4.3. Zasada przezorności	81
4.4. Zasada analizy ryzyka	86
4.5. Zasada „zanieczyszczający płaci”	91
 ROZDZIAŁ IV	
Ochrona agrobiosystemów przed inwazyjnymi gatunkami obcymi	99
1. Wpływ inwazyjnych gatunków obcych na agroekosystemy	99
2. Ochrona agrobiosystemów	102
2.1. W prawie międzynarodowym	103
2.2. W prawie europejskim	113

2.3. W prawie krajowym	117
------------------------------	-----

ROZDZIAŁ V

Ochrona zasobów roślinnych i leśnych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi ...	123
1. Uwagi wprowadzające	123
2. Ochrona rolnego zasobu roślinnego	123
2.1. W prawie międzynarodowym	123
2.2. W prawie europejskim	130
2.3. W prawie polskim	135
3. Ochrona zasobów leśnych	139
3.1. W prawie międzynarodowym	141
3.2. W prawie europejskim	145
3.3. W prawie polskim	147

ROZDZIAŁ VI

Ochrona rolnych zasobów zwierzęcych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi ...	153
1. Ochrona zwierząt gospodarskich	153
1.1. W prawie międzynarodowym	155
1.2. W prawie europejskim	157
1.3. W prawie polskim	158
2. Rybołówstwo	159
3. Ochrona zwierząt wolno żyjących	160
3.1. W prawie międzynarodowym	160
3.2. W prawie europejskim	161
3.2. W prawie polskim	162

ROZDZIAŁ VII

Ochrona zasobów gruntów i wody przed inwazyjnymi gatunkami obcymi	165
1. Uwagi wprowadzające	165
2. Ochrona rolnych zasobów gruntów	166
2.1. Obszary wodno-błotne	166
2.3. Obszary produkcji przemysłowej	168
2.4. Krajobraz	170
3. Ochrona zasobów wody	172
3.1. Ochrona zasobów morskich	172
3.2. Ochrona zasobów słodkowodnych	177

Zakończenie	185
1. Znaczenie utraty bioróżnorodności w agroekosystemach	185
2. Utrata agrobioróżnorodności w ujęciu statystycznym	188
3. Uwagi <i>de lege lata</i>	192
4. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	199
5. Konkluzja	199
Bibliografia	201